

E-seminar: Seveso direktiva

Senka Šifkovič Vrbica, maj 2018

[Direktiva 2012/18/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o obvladovanju nevarnosti večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ki spreminja in nato razveljavlja Direktivo Sveta 96/82/ES](#) je dobila naziv **Seveso direktiva** po italijanskem mestu Seveso, kjer je bila leta 1976 katastrofalna industrijska nesreča v kemičnem obratu.

Direktiva določa pravila za preprečevanje večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi. Nanaša se na varnostne ukrepe glede območij ali obratov, v katerih so navzoče nevarne snovi. Te so navedene v Prilogi 1 in sicer so opredeljene količine nevarnih snovi, ki predstavljajo višje in količine, ki predstavljajo nižje tveganje. Države morajo zagotoviti, da upravljavec območja ali obrata z nevarnimi snovmi, sprejme vse potrebne ukrepe za preprečevanje večjih nesreč. V ta namen mora upravljavec pripraviti politiko preprečevanja večjih nesreč, upravljavci z večjim tveganjem pa tudi varnostno poročilo in načrt ukrepov ob nesreči. Kadarkoli, predvsem pa za namene inšpekcijskih pregledov mora upravljavec pristojnemu organu izkazati, da je izvedel vse potrebne ukrepe v skladu z direktivo (pristojni organ glede izvajanja te direktive je v RS Agencija RS za okolje, ki tudi vodi [register obratov](#)). Če organizacija ne izvede ustreznih ukrepov v skladu z direktivo ali so ti pomanjkljivi (resno neizpolnjevanje potrebnih ukrepov), se ji lahko obratovanje prepove. Države morajo zaradi preverjanja ustreznosti ukrepov zagotoviti vzpostavitev sistema inšpekcijskih pregledov.

Seveso direktiva je eden redkih EU predpisov, ki se nanaša tudi na urejanje prostora. Države morajo zagotoviti, da se pri politikah rabe prostora upoštevajo cilji preprečevanja večjih nesreč ter omejevanja njihovih posledic za človekovo zdravje in okolje. V ta namen mora nadzirati umeščanje novih organizacij – obratov v prostor in njihove spremembe ter umeščanje novih posegov v prostor, vključno s prometnimi potmi, javnimi območji in stanovanjskimi območji v bližini teh organizacij, kadar je lahko umestitev v prostor izvor tveganja ali če poveča tveganje sli posledice večjih nesreč. Za to je potrebno ohraniti ustrezne razdalje med temi organizacijami in stanovanjskimi območji, javnimi zgradbami in površinami, rekreacijskimi območji ter, kolikor je to mogoče, glavnimi prometnimi potmi. Upoštevati je treba potrebo po varstvu območij posebnega pomena za ohranjanje narave ali posebej občutljivih območij.

Direktiva zahteva dobro informiranje. Javno posvetovanje in sodelovanje javnosti pri odločanju je zagotovljeno pri načrtovanju in umeščanju novih obratov v prostor, pri njihovih bistvenih spremembah in pri novih posegih v prostor okoli njih, če bi to povečalo tveganje za nesreče. Države morajo zagotoviti, da:

- vsem osebam, ki bi jih lahko prizadela večja nesreča, redno in v najustreznejši obliki posredujejo jasne in razumljive informacije o varnostnih ukrepih ter pravilnem ravnanju v primeru večje nesreče, brez da to zahtevajo;
- je varnostno poročilo in seznam nevarnih snovi na zahtevo dostopno javnosti, razen informacij, ki so v skladu z direktivo lahko izločene.

Zadevna javnost, to je javnost, na katero vplivajo ali bi utegnili vplivati postopki odločanja ali ki ima interes pri odločanju o predmetnih obratih, mora že v najzgodnejši fazi odločanja dobiti možnost sodelovanja. Šteje se, da imajo tak interes okoljske nevladne organizacije, ki izpolnjujejo določene pogoje nacionalnega prava. Javnost lahko po tej direktivi izraža svoje mnenje v obliki pripomb in predlogov glede načrtovanja novih obratov, pri njihovih bistvenih spremembah in pri novih posegih v

prostor okrog teh obratov, kadar to povzroča večje tveganje ali hujše posledice morebitnih nesreč. Pristojni organ mora obvestiti javnost preko javnih objav ali na drug primeren način. Javnosti mora biti dostopna tudi vsebina odločitve in rezultati posvetovanj, opravljenih pred sprejemom odločitve in obrazložitve, kako so se ta posvetovanja upoštevala pri odločitvi. V zvezi s temi odločitvami mora imeti zadevna javnost tudi dostop do revizijskih postopkov iz 11. člena Direktive o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje [2011/92/EU](#).

Direktiva določa tudi potrebne ukrepe, če do nesreče pride. Dolžnosti imata tako upravljavec kot pristojni organ. Upravljavec mora takoj obvestiti pristojni organ o okoliščinah nesreče, o nevarnih snoveh, izvedenih nujnih ukrepih in o podatkih za presojo učinkov nesreče. Pristojni organ pa zagotovi sprejem nujnih, srednjeročnih in dolgoročnih ukrepov, zbere potrebne podatke za celovito analizo nesreče in obvesti o nesreči osebe, za katere je verjetno, da jih bo nesreča prizadela. O večji nesreči mora država obvestiti tudi Evropsko komisijo.

Več informacij je na [spletni strani direktive](#).